

Náš tednik Kronika

kulturno - politično glasilo ·

svetovnih in domačih dogodkov

Poštni urad: 9020 Celovec — Verlagspostamt: 9020 Klagenfurt

Izhaja v Celovcu — Erscheinungsort Klagenfurt

LETO XIV. / ŠTEVILKA 52

CELOVEC, DNE 29. DECEMBRA 1966

CENA 2.— ŠILINGA

Duh in materija

Nekaj misli ob zaključku leta v premislek

Pred dobrim polstoletjem so odkrili »nedeljivi« zadnji delček vidne in otipljive materije (snovi) in ga nazvali z grškim nazivom »atom«. Znanost je ugotovila, da je ves svet pod nami in nad nami in še naše telo zgrajeno iz milijonov trilijonov neznatnih atomov. Atomska fizika je nadaljevala nato svoja raziskovanja in dognala bistvo atoma: Neki neznatno majčkeni delčki se z nepojmljivo brzino vrtijo okoli atomskega jedra. Njihova brzina je tako velika, da se nam vidni predmeti predstavljajo kot trda telesa, kot se nam na primer hitro vrteče kolo z ročicami predstavlja kot trda in polna ploskev. Ti neznatni delčki atoma pa so razmeroma medsebojno tako daleč narazen, kot so zvezde premičnice oddaljene od svojih sonc.

Znanstveniki so raziskovali še naprej: iz česa sestojijo atomska jedra? Ugotovili so, da so tudi ta jedra deljiva in spremenljiva. A celo ti tako neznatno majhni delčki atomskih jeder sestojijo še iz manjših delčkov. Ti delčki pa niso več snovni, marveč samo še valovi, žarki. »Materija je zgoščena sila«, je ugotovil učeni Einstein.

Znanstveniki so sledili tudi obratnemu razvoju iz valov v atom in iz atoma v trdo snov. Ugotovili so, da je vsa ta materija napolnjena s pozitivno ali negativno energijo, in po tej napetosti razlikujejo neutrone in protone. Po številu teh neutronov in protonov v atomskih jedrih se nam prikazujejo vidna telesa v različnih lastnostih. To so tudi že vedeli pred tridesetletjem. Sedaj pa so zasledili še tretja jedra telesa, ki jih ne privlačuje in odbija nobena sila, kot privlačuje in odbija protone in neutrone pozitivna in negativna energija. Ti delčki — neutroni — zamorejo preleteti atomsko maso, kot je to na primer sonce, in ne pridejo pri tem z ničimer v dotiko. Tako prazna je torej v resnici materija. »Maja«, pravi indijska filozofija: ves vidni svet je samo nekaj pajčolan in za njim je človeku nepoznana resnica.

Nekoč je znanost prisegala na mrtvo snov in v fiziki in kemiji sledila njenim zakonom. Zanj ni bilo treba Boga. Sodobna veda pa je odkrila za vidno snovjo nevidni svet žarkov in valov in za tem čudovitim zastorom razgrnila nepojmljivi red valovanja in izžarevanja, privlačenja in odbijanja. Do pičice sliči ta neznatni svet (mikrokosmos) valovanju in izžarevanju, privlačenju in odbijanju neizmernih zvezdnih teles vesoljstva (makrokosmosa). Edina še nedognana skrivnost je ostala: ker je tista mogoča energija, ki igra to veličastno harmonijo žarkov in valov?

Ze se največji misleci klanjajo čudovitemu Mojstru, ki z nepojmljivo modrostjo uglaša to veličastno soglasje atoma in ozvezdja. Zanje ni več spora: ali je Bog ali ga ni? Sodobna znanost ga dokazuje na vprav pretresljiv način in ga naziva stvarnika vsega vidnega in nevidnega. Ta skladnost, ta harmonija valovanja in žarevanja je mojstrovina, ki dokazuje neskončno Modrost in Lepoto.

Tudi mali človek je danes segel po atomu in njegovi skrivnosti. Razbijanje atomskih jeder v neutrone in protone je pretvoril v strašne atomske bombe. Svetovno politiko naziva danes stremljenje za ravnotežjem atomskega orožja velesil. Le-to do sledi do potankosti vzdrževano ravnotežje števila atomskih bomb med tako imenovanimi atomskimi državami sveta je edini garant obstoja našega vidnega sveta. Atomskih bomb bi že danes bilo dovolj, da se uniči vse življenje planeta, ki ga imenujemo Zemljo in po katerem se tudi mi imenujemo zemljane te ali one polti, tega ali onega naroda in kontinenta.

V Vietnamu spet vzplamteli boji

Božično premirje je bilo le kratkotrajno

122 pripetljajev

Po 48-urnem božičnem premirju v Vietnamu so v ponedeljek, na Štefanovo, (o tem so se sporazumeli že prej) ponovno vzplamteli srdite borbe. Že med premirjem sta se obe strani obtoževali, da se tega nista držali.

Ameriški bombniki so v ponedeljek zopet napadli vojaške cilje v Severnem Vietnamu. Neki ameriški vojaški zastopnik je javil, da so ta letala bombardirala oskrbovalna skladišča 19 kilometrov daleč od Hanoja. Druga reaktivna letala pa so napadla oporišča Vietkonga 45 kilometrov južno od Saigona, medtem ko so razmejitveno področje, ki loči Južni in Severni Vietnam zasuli z bombami, ker menijo, da se tam nahajata dve severnovietnamski diviziji. Na obali 64 kilometrov jugovzhodno od Saigona so zapletene v srdite boje avstralske in južnovietnamske vojaške enote s komunističnimi silami; reaktivna letala, patrolni čolni in artilerija podpirajo vojaške akcije.

Neuradno so ameriške vojaške oblasti javile, da je Vietkong kršil najmanj v 122 primerih božično premirje. Ameriški oficirji so izjavili, da se je uresničila bojazen, da so osvobodilne sile izrabile božično premirje za okrepitev svojih vojaških položajev s pošiljanjem svežih enot. To so potrdila tudi ameriška izvidniška letala in patrolja, ki tudi med premirjem niso prenehala s svojo dejavnostjo.

Letala na Kitajskem

Ameriški časopis »News Week« je objavil v svoji najnovejši izdaji, da je ameriška poročevalska služba ugotovila število v Severnem Vietnamu in onstran meje na rdečkitajskem ozemlju nastanjenih severnovietnamskih reaktivnih lovcev; njih število je: 15 »Mig-21 S«, 96 »Mig-17« in »Mig-15 S« ter 8 reaktivnih bombnikov »Iljušin-28«.

VABILO

na 5. ples slovenskih akademikov

Vse rojake, ki se čutijo povezane z našimi dijaki, študenti in akademiki, vabimo na 5. akademski ples, ki bo v petek, 6. januarja 1967, s pričetkom ob 20. uri v KLETNI DVORANI GLASBENEGA DOMA (KONZERTHAUS) V CELOVCU

V kulturnem sporedu bodo nastopili »Veseli študentje« ter dijaki 8. b razreda Slovenske gimnazije.

Ples bomo otvorili s slavnostno polonezo, ki jo plešejo dijaki.

Vstopnice po 25.— šil. (20.— šil. za študente, dijake in vojaške) dobite v prodaji v Mohorjevi knjigarni in v pisarni Krščanske kulturne zveze. Pri večerni blagajni 30.— šilingov.

Vabi PRIPRAVLJALNI ODBOR

Klaus: Leto 1967 bo leto velikih reform

Pet uradnih obiskov v vzhodne dežele

Prvič je zvezni kancler dr. Josef Klaus zavzel stališče k vestem, po katerih naj bi v doglednem času preosnoval svojo vlado. Zadeva, je dejal kancler, bo kmalu rešena. Vendar bo stvar še natančno preudaril in premislil do začetka prihodnjega leta. K temu je še dodal, da pravkar presoja vprašanje nove zasedbe ministrskih služb in tudi združitve ministrstev. Dr. Klaus pa pri tem ni imenoval nobenih imen in nobenega ministrstva, katere bi hotel spremeniti. Na vprašanje, če so resnične vesti, po katerih naj bi izmenjal trgovskega in zunanjega ministra, ni hotel dati kancler nobenega komentarja.

Zvezni kancler, ki je v torek, 20. decembra, na tiskovni konferenci zavzel stališče do vseh tačas perečih vprašanj, zlasti v zvezi z najnovejšimi pesimističnimi gospodarskimi napovedmi, je pristavil:

»Napovedi niso imele zmerom prav. Sem optimist. V Avstriji bomo morali s pojačeno silo in previdnostjo nadaljevati s porastom in denarno politiko.«

Naj torej hiti ob koncu leta naša misel, ta božji utrip naše duše, k Njemu, ki je zamislil čudežno mojstrovino malega in velikega sveta. Naj je za nami vsa srečna in nesrečna storija minulega leta, ki je že utočila v preteklost in se ne vrne več. Nesrečni bi morali biti ob izsledkih moderne znanosti, ki razgrinja ves svet in še naše telo v nam nevidne žarke in valove, če ne bi bil Stvarnik temu, danes kot majhen

V času med koncem februarja in v začetku aprila bo na povabilo sovjetskega ministrskega predsednika Kosigina uradno obiskal Sovjetsko zvezo, je izjavil na tiskovni konferenci dr. Klaus. »Glavni predmet pogajanj na obisku v Moskvi bo vprašanje Evropske gospodarske skupnosti. Priprava pogovorov je že v teku.«

Poleg državniškega obiska v Sovjetski zvezi ima zvezni kancler v letu 1967 v načrtu še obisk petih vzhodnoevropskih držav, in sicer: Romunije, Poljske, Madžarske in Bolgarije.

Kot tri najvažnejše državniške obiske v »nasprotni smeri« je dr. Klaus označil one jugoslovanskega državnega poglavarja maršala Tita, belgijskega ministrskega predsednika Boeynanta (ob koncu februarja — začetku marca) in francoskega ministrskega predsednika Pompidouja.

Na vsak način pa mora Avstrija gojiti dobre odnose z deželami podpisnicami državne pogodbe, potem odnose z državami

nič razgaljenemu telesu vdahnil svojega duha in nas tako ustvaril po svoji božji podobi. Duša je neumrljiva in je nemirna, da počiva v Njem.

Zato Mu izpovejmo z velikim slovenskim pesnikom Otonom Župančičem ob zatonu starega leta našo ponižno veroizpoved:

Vse je temno, duh sam seva, k Bogu pota razodeva.

donavskega prostora, »ki so zgodovinsko in zemljepisno utemeljeni«.

V notranji politiki pa je naš zvezni kancler dr. Klaus izjavil, da bo leto 1967 v vladni politiki leto velikih reform. Tako je kancler najavil reformo zastarelih gospodarskih ustrojev, pospeševanje izvoza, reformo oddaje javnih naročil, stanovanjskega gospodarstva, davčno reformo in reformo na socialnem področju.

„Luna 13“ pošilja slike z Meseca

Drugi sovjetski pristanek na Mesecu

Sovjetskim znanstvenikom je na sveti večer uspel nov podvig. »Luna 13«, ki so jo izstrelili v Sovjetski zvezi v sredo, 21. decembra, je mehko pristala v soboto, to je prav na sveti večer na Mesecu, in sicer na področju Oceana viharjev. To je že drugi sovjetski pristanek na Mesecu in tretji stik z Mesečev površino (računajoč tudi ameriškega) v vesoljski zgodovini.

Polet na Mesec je trajal osemdeset ur. »Luna 13« se je spustila na isto področje, kot »Luna 9«, razlika je le v tem, da so sedaj bolj točno ugotovili, da je »Luna 13« izbrala za pristajanje točko, ki je najbolj zahodno od kraterjev »Rainer« in »Marius«.

Podrobnosti o vesoljski postaji »Luna 13«, kot n. pr. velikost, teža, aparatura, niso nič poročali. Nekaj minut po pristanku je avtomatska postaja poslala na Zemljo vest o uspešnem pristanku na Mesecu.

Načrti za oktobrsko slavo

V zvezi z eksperimentom »Luna 13«, so se pojavila teoretična umovanja, če ne bo Sovjetska zveza poskušala avtomatsko postajo vrniti zopet z Mesečeve površine v Mesečovo orbito (tir). To bi pomenilo končno rešitev uganke, kako ponovno aktivirati vesoljsko hitrost na Mesečevi površini. Odlet avtomatske postaje z Meseca pa je pravzaprav predpogoj za polet človeka na Mesec, kajti le tako bi bil zasiguran povratek astronautov na Zemljo. V Moskvi so o tem ponovno govorili, da hoče Kremenelj za 50-letnico sovjetske Oktobrske revolucije 1967 poslati človeka na Mesec.

Dramatično leto

Vodja britanske opazovalnice v Jodrell Banku je izjavil, da bo leto 1967 najbolj dramatično leto v ameriško-sovjetskem tekmovalstvu za osvojitve Meseca. Skrivnost s katero se obdaja Sovjetska zveza s svojimi vesoljskimi poleti je zmerom večja. Dejstvo, da ta svetovna velesila že več kot poldrugo leto ni poslala nobenega človeka v vesolje, daje slutiti, da je svoje načrte spremenila. Britanski znanstvenik meni, da ni izključeno, da hočejo Sovjeti na Mesecu urediti najprej popolno avtomatsko oporišče (postajo), predno bi poslali človeka tja. Namig za to je dejstvo, da je Sovjetska zveza pošiljala v vesolje zmerom težje satelite (do deset ton težke).

»Luna 13« je na ukaz z Zemlje pričela pošiljati prve slike panorame Mesečeve površine na Sveti dan, 25. decembra, ob 13.15 po srednjeevropskem času. Posnetki so bili dobri. Avtomatska postaja bo posnela vso panoramo okoli sebe, slike pa bo poslala na Zemljo v nekaj oddajah.

■ Že drugo leto zaporedoma je glavna skupščina Organizacije združenih narodov sklenila, da ne bo sprejela nobene odločitve o spornih vprašanjih financiranja mirovnih operacij OZN ter je s 56 glasovi proti 36 in 25 vzdržanimi odločila zadevno razpravo na posebno zasedanje skupščine, ki bo aprila prihodnjega leta.

Politični teden

Po svetu . . .

ZAKLJUČEK 21. ZASEDANJA GLAVNE SKUPŠČINE OZN

Predsednik glavne skupščine Organizacije združenih narodov Abdi Pazhwac je formalno zaključil letošnje, 21. zasedanje skupščine. Ob tej priložnosti je v kratkem govoru pozval vse prizadete v vietnamski vojni, naj ob božičnem premirju poudarijo svojo brezpogojno željo po iskanju sporazumne rešitve ter naj navežejo stike, ki so potrebni za začetek pogajanj.

Skupščina je odobrila dve resoluciji, s katerima poziva Španijo, naj prizna neodvisnost Španske Sahari, ozemlju Ifni in ekvatorski Gvineji. Prva resolucija poziva tajnika U Tanta, naj takoj imenuje posebno komisijo, ki bi odšla v Špansko Saharo, da pripravi ljudsko glasovanje o neodvisnosti. Hkrati poziva Španijo, naj pospeši dekolonizacijo ozemlja Ifni.

Druga resolucija poziva Španijo, naj razpiše splošne volitve v ekvatorski Gvineji, ter zahteva navzočnost predstavnikov OZN na tem ozemlju, da nadzorujejo volitve.

Zatem je skupščina odobrila resolucijo, ki poziva Veliko Britanijo in Španijo, naj pospešita pogajanja za dekolonizacijo Gibraltarja ob upoštevanju koristi prebivalstva tega ozemlja.

Skupščina je nato soglasno odobrila besedilo pogodbe o prepovedi uporabljanja atomskega orožja v vesolju. Pogodba bo stopila v veljavo, ko jo bo podpisalo pet držav, med katerimi morajo biti Združene države Amerike, Sovjetska zveza in Velika Britanija.

V zvezi s to pogodbo je glavni tajnik U Tanta obžaloval, ker se vojaška dejavnost v vesolju ne prepoveduje v celoti. Pogodba namreč izrecno dopušča, da vojaško osebje lahko raziskuje vesolje. Skupščina je tudi sklenila sklicati na Dunaju konferenco o miroljubni uporabi vesolja. Odobrila je tudi resolucijo, ki zahteva večje sodelovanje pri izmenjavi poročil o vesolju.

. . . in pri nas v Avstriji

SEDEŽ NOVE ORGANIZACIJE ZA UNIDO NA DUNAJU

Velikanski večini članic Organizacije združenih narodov se glavna mesta najbogatejših držav niso zdela primerna za sedež nove organizacije OZN za industrijski razvoj (UNIDO). Naposled so v soboto, 17. decembra končno izvolili avstrijsko zvezno glavno mesto Dunaj za sedež te organizacije. Gospodarsko-finančni odbor, v katerem so zastopane vse države članice Organizacije združenih narodov, je imel na voljo sedem mest, ki so kandidirala za sedež

industrijske organizacije. Sklep so sprejeli s tajnim glasovanjem, ki je pokazalo razpoloženje držav v razvoju v razmerah, ko se krčevito prizadevajo, da bi Združeni narodi temeljiteje in bolj vsestransko sodelovali v programu za pomoč nerazvitim. V štirih zaporednih glasovanjih so odpadla tale mesta: Istanbul, Najrobi, Ženeva, New York in Pariz, naposled pa so izbrali glavno mesto Avstrije, kjer je že sedež mednarodne agencije OZN za miroljubno izkoriščanje atomske energije (IAEU).

Po drugi strani pa poraz New Yorka in Pariza razlagajo predvsem z nerazpoloženjem velike večine spričo odpora bogatih proti vsem važnejšim ekonomskim akcijam in pobudam štirih petin članic te svetovne organizacije. Zasedanje je to še posebej pokazalo, saj so Združene države Amerike in Francija glasovale proti skladu za kapitalni razvoj (SUNFED) in praktično tudi proti organizaciji za industrijski razvoj.

Po izvolitvi se je avstrijski veleposlanik pri OZN dr. Waldheim zahvalil za tako svetovno pomemben sklep. Kot nevtralna država v osrčju Evrope, lahko dosegljiva z vseh celin, upa Avstrija, še posebej z ozirom na njeno ugodno zaledje, da bo Organizacija za industrijski razvoj na Dunaju uspešno vršila svojo nalogo.

Nova ustanova Organizacije združenih narodov UNIDO na Dunaju ne bo imela verjetno prednosti samo za zvezno glavno mesto, temveč bo koristilo celotnemu avstrijskemu gospodarstvu.

Na sedežu Organizacije združenih narodov računajo, da bo ob koncu leta 1967 UNIDO imela 250 uradnikov, to število pa se bo v prihodnjih letih zvišalo na 750.

Organizacija za industrijski razvoj se bo v prvi vrsti brigala za načrtni razvoj nerazvitih dežel, kakor tudi za finančne probleme. Tu je mišljeno predvsem večstransko financiranje z nizkimi obrestmi. Za dežele Azije in Afrike naj bi izdelali razvojne načrte.

Za avstrijsko gospodarstvo, ki gradi tovarne vseh vrst, se na ta način odpirajo široke možnosti.

Državni tajnik v zunanjem ministrstvu dr. Bobleter je za gradnjo Organizacije v ta namen svoje delo že vskladal z avstrijsko vlado, mestom Dunajem in Organizacijo združenih narodov.

Cejlonski zastopnik pri Združenih narodih Pombalam je izjavil pri zajtrku, katerega je priredil naš državni tajnik, da si boljšega kraja, kot je ravno Dunaj vobče ni mogoče misliti.

Organizacija za industrijski razvoj bo potrebovala za svoje delo na leto 6,5 milijona dolarjev (ali 169 milijonov šilingov) iz celotnega proračuna Organizacije združenih narodov.

† Dolfej Picej

Dolga, dolga vrsta pogrebcev je 20. decembra korakala pred in za krsto pokojnega rojaka Dolfeja Piceja od hiše slovenske posojilnice na šmihelsko pokopališče.

Iz globoke hvaležnosti so prišli rojaki iz Roža in vse Podjune, da se zahvalijo za številne usluge, ki jih je Dolfej Picej izkazal vsakomur, ki je iskal pomoči in nasveta pri njem.

Osem duhovnikov je spremljalo njega, ki je imel dva brata duhovnika. Bivši sošolec, sedanjí dekan Kristo Srienec je vodil žalni sprevod od doma v cerkev in se na grobu poslovil od rojaka, kateremu je položil Vsemogočni izredne talente v zibelko in te svoje talente je stavil Dolfej svojim rojakom in znancem na razpolago, saj so bila vrata pri njem odprta ob vsakem času. V ljubezni do bližnjega je bil rajni neprekljiv in to dostikrat v svojo lastno škodo. Ta ljubezen odtehta marsikatero človeško slabost, saj človek ne potuje kot samotnik skozi življenje, marveč je sad podedovanih vrlin in slabosti in tudi sad svoje okolice.

Posebno se je g. dekan zahvalil tudi ženi vdovi, ki je bila vsa leta vzor matere in žene in tako vzgajala in vzgojila šestoro otrok.

Za g. dekanom sta spregovorila zastopnika deželne finančne direkcije in sindikata. Poudarila sta v poslovnih besedah strokovne sposobnosti rajnega sodelavca in člana ter njegovo pripravljenost pomagati povsod, kjer se je pojavila potreba po taki pomoči. Rajnega so posebno odlikovali tovariški odnosi do vseh sodelavcev.

Dolfej Picej se je rodil l. 1917 v št. Pri-možu v Podjuni kot najmlajši član Vog-love družine. Tam je obiskoval ljudsko šolo

in nato gimnazijo v Celovcu. Po maturi se je napotil na inšbrško univerzo, da se posveti študiju zgodovine, za katero je imel izreden talent. Kmalu pa je spremenil svoj življenjski načrt in odšel na visoko šolo za svetovno trgovino na Dunaju, katero je z diplomom končal leta 1941. V dunajskih letih je bil ponovno tudi predsednik in tajnik Kluba slovenskih koroških akademikov na Dunaju.

Vojaška leta so ga vodila po vsej Evropi in končno leta 1945 nazaj na Koroško, kamor se je vrnila tudi izseljena Voglova družina.

Od julija 1945 je bil skupno s tedanjim vladnim svetnikom dr. Joškom Tišlerjem in dr. Mirtom Zwitterom zaposlen na oddelku X koroške deželne vlade. Ta oddelke je imel predvsem nalogo, da pomaga slovenskim družinam, ki so bile med vojno izseljene, pri nabavi gospodarskih potrebščin na kmetijah, ki so bile večinoma izropane. Na tem delovnem mestu je Dolfej spoznal številne rojake in njih gospodarske težave.

Z ustanovitvijo Narodnega sveta koroških Slovencev leta 1949 je postal dipl. trg. Picej tajnik organizacije in bil ponovno član slovenskih delegacij pri koroški deželni vladi in pri članih dunajske vlade. Decembra 1950 je bil tudi v avdienci pri zveznem predsedniku dr. Rennerju, ko se je izkazalo, da v zadevah slovenske narodne manjšine nočeta biti pristojna ne dunajska in ne koroška deželna vlada. Zgodovinsko je zanimiv akt, katerega je podpisal kancler Figl, da je v manjšinskih zadevah pristojna koroška deželna vlada, koroški deželni glavar pa je pripisal na isti akt pripombo, da je v manjšinskih zadevah izključno pristojna zvezna vlada na Dunaju.

Slovenska delegacija je predložila ta akt državnemu prezidentu dr. Rennerju. Ko je prezident prebral to listino, je pristavil, da si država takega gledanja na to vprašanje ne more dovoliti in zagotovil, da bo nemudoma posredoval tako pri zvezni kakor tudi pri deželni vladi. Še isti mesec je državni predsednik dr. Renner umrl.

Naš list tudi ne more mimo dejstva, da je Dolfej Picej s svojim delom v ineratnem oddelku lista mnogo pripomogel h gospodarski utrditvi lista. Sam je tudi ponovno pisal gospodarske članke ali dajal pobudo. Po vstopu v službo deželne finančne direkcije je ostal sotrudnik lista in njegov svetovalec.

Številne so vloge, ki nosijo tudi podpis tajnika Piceja v zadevi slovenske gimnazije in šolstva sploh. Sicer niso rodile neposrednega uspeha, pač pa so leta preje pripravljale realizirano slovensko gimnazijo, katero obiskujeta sedaj tudi pokojnikovova sin Dolfej in hčerka Ivanka kot vzorna učenca.

S pesmijo na domu, v cerkvi in ob grobu se je od Dolfeja poslovil moški zbor pod vodstvom g. Sadjaka.

Spomini TRATNIKOVEGA OČETA

Drugič je Mlinarjev stric pripovedoval, kako je stari Mlinar prodal konja nekemu kupcu v Malošče. Ta je za njega ponudil 50 cekinov ali pa 400 florentincev v papirju. Rajši je vzel papirnati denar. Kupec je konja odgnal; ko pa je Mlinar denar hotel zamenjati, je bil ta brez vsake vrednosti.

Tudi Tratnikov praded je imel vrečo denarja, menda so »trabantali«, danes bi rekli, da so tihotapili, pa ga je zmetel v peč, ker ni bil nič več vreden. Samo en bankovec je dal teti Neži kot spomin s pripombo: »Vidiš, da je ded imel denar, a ga ni znal rabiti.«

»Močni Jurij«

Nekoč je Prosenov oče iz Zagorič prišel obiskat Mlinarja. Med pomenkom sta prišla na kmeta Ilča, tako imenovanega močnega Jurija. Ta je bil tako močan, da je nesel od kovača nov stol za rezanje sena in slame, noter pa je dejal še vrečo prosa (za en biren) in vse skupaj nesel na rami eno uro daleč v Rute. Ta Jurij je imel tudi hlapca Janeza korenjaka s Kranjskega. Ko so nekoč v gostilni govorili, kako je Jurij močan, je ta hlapec dejal, da bi se rad enkrat z njim pomeril.

To pa je Juriju nekdo povedal. V adventnem času, ko je bilo že mrzlo, je ukazal temu svojemu hlapcu, naj zapreže najtežje vole v močni voz ter naj vzame samo en cepin, da gresta bukov'co basat. Bukev

je imela okrog en meter v prerezu in hlapec je mislil, da za vsakega en cepin, a kmet mu pravi, da je za takega korenjaka že eden dovolj. Ko prideta gor, dá Jurij hlapcu cepin v roke in mu reče, da naj bukev naloži. Hlapec ga debelo pogleda; ker je bil les zmrtzen, je sicer poskusil, a ni in ni šlo.

»Daj sem!« mu reče Jurij, vzame cepin in zamahne, da je šlo pol konic v les, strese hlod in ga vrže na voz. Hlapcu pa reče:

»No, Janez, če hočeš, se pa lahko poskusiva.« Ta pa je prosil: »Oče, ne bom več kaj takega govoril v gostilni!«

Jaz pa sem sedel na zapečku, stiskal pesti ter bi bil rad tako močan kot praded.

Romali smo že nekdanj radi

Vsako let osmo šli nekam romat. Prvič, ko sem bil zraven, je šla procesija iz Loč in Pečnice na Sv. Višarje. Tudi oče in mati sta šla, pa še brat Tevžej. Teta pa je starše pregovorila, da so tudi mene vzeli s seboj, čeprav še nisem hodil v šolo. Do Brnce smo šli peš, nekateri so se peljali tudi s konjem; od tam pa s vlakom do Trbiža. Skoraj sem se ustrašil, ko je prisopihala črna pošast, ki je bruhala dim in iskre. Komaj je obstal, smo že bili v vlak in že so drvele vasi in polja mimo nas. Ko pa je prišel tunel, sem se prestrašen stisnil k staršem. Komaj pa je bil spet dan, smo bili že v Trbižu, kjer smo izstopili. Mimogrede smo šli v cerkev, ogledali si kostnico, potem pa naprej proti Žabnicam, mimo stebra z angelom, čez polja in senožeti k Utam, potem pa v goro do planine h koč, ker smo dalj časa počivali. Stari

so pili vino, mi otroci pa, zmeraj žejni, do-sti vode, ker se je reklo, da je naprej ne bo več.

Na Višarjah smo šli najprej v cerkev, potem pa v gostilno k Mežnarju. Spali smo vsi v Romarskem domu. Skoraj me je bilo strah teh visokih, divjih gor in oče nam je povedal, katera je Mangart, Lovci, Montaz in Dobrač, ki se tudi od naše kajže lepo vidi, pa tudi vasi Ukve in Naborje, ter da se tam zadaj že začne Italija (pred prvo svetovno vojno je bila namreč meja med Italijo in takratno Avstro-Ogrsko precej južneje in je med drugim šla tudi po sredi skozi Pontebo. — Op. uredn.).

Ko smo se vračali, sta se blizu pota pri Utah pasla dva oslička. To je bilo nekaj za naše dečke! Kot bi trenil, sem zletel tja ter zajahal oslička. Brat Tevžej je prinesel osliču kruha in prišel pome, da ne bi naših zgubila. To je bilo zame največje doživetje na romanju. V vlaklu sem ves utrujen zaspal. Na Brnci se je posrečilo očetu, da me je spravil k nekemu znancu na voz, ki me je peljal do Loč. Kako pa sem prišel domov, se ne morem več spomniti.

Drugič so šle ženske same romat h kapelici sv. Jožefa v fari Dholicca nad Vrbo. Bile so moja mati, teta Franca in še nekaj žensk; a tudi mene so vzele s seboj. Šel sem prvič čez dravski most v Rožek, kjer smo morali še plačati mitnino: odrasli po dva krajcarja, otroci pa smo bili prosti. Hitro sem bil pri ograji in gledal dol v temno, deročo Dravo. Pa so me ženske takoj potegnile nazaj, čes da se mi ne bi morda zmotilo in bi padel z mosta. Ko smo prišli do gozda, so začele ženske moliti rožni venec; na žopračah so za nekaj časa utihnile,

potem pa spet nadaljevale. Najprej sem se držal matere, ki je imela s seboj dobre hruške. Ko pa smo prišli v Vrbo, sem se oprijel tete France, ki je imela več denarja in je nakupila žemelj in še nekaj sladkarij.

Potem smo šli naprej v hrib proti kapelici sv. Jožefa. Ko gremo mimo zadnje hiše, leži na poti lepo jabolko. Hitro ga pobrem, a že zakliče nekdo iz hiše: »Na božjo pot greste, pa kradete!« — Še preden sem vgriznil vanj, sem ga vrgel proč in bil čisto poparjen. Namesto lepe cerkve, ki sem jo pričakoval, je bila v gozdu samo lesena kočica in pred njo nekaj stolov. Tam smo zmolili rožni venec in litanije ter jo ubrali čez Vrbo spet nazaj domov. Grede sem zapazil, da je mati nekaj molčeca in žalostna, šel sem k njej, a sem šele pozneje zvedel, da jo je užalila neka ženska z Raven, ko ji je rekla, da je žalostno, če se otrok ne briga za mater in ima rajši teto.

Neke binkoštné praznike pa smo se peljali h Gospe Sveti. V Podravljah je bil še most, a se je že precej zibal, mostnino pa smo morali kljub temu plačati. Na postaji pa smo tako dolgo čakali, da sem bil že čisto nemiren, ker vlak ni hotel priti. Spet in spet je zvonilo in trajalo je zame že celo večnost, predno je prisopihal in smo lahko vstopili. Peljali smo se do postajališča Celovec-Lend, da smo pri vožnji nekoliko prihranili. V Celovcu smo si ogledali najprej na Novem trgu zmaja (»lintverna«) in povedali so mi, da ga bo Herkules, ki stoji pred njim, tedaj udaril z betom, ko bo on z repom zamigal, potem smo šli pogledat še stolno cerkev.

(Dalje prihodnjič)

BILČOVŠ

Kakor se povsod drugod, kjer nastopijo naši osmošolci, veselijo, smo se veselili tudi, ko smo brali, da pridejo k nam in nas vpeljejo v mlado življenje študentov, ki smo ga doživeli z njihovim nastopom. Mi starejši smo jim skoraj zavidali, ker smo našo mladost v precej drugačnih časih preživeli. Polna dvorana pri Miklavžu je najlepši dokaz, kako smo težko čakali, da se dvigne zastor in da vidimo naše fante. Koliko je treba truda in idealizma, da se pripravi taka prireditev. Vse točke smo z zadovoljstvom spremljali, lepo so peli, lepo igrali, nasmejali smo se pa tudi tako, kakor že dolgo ne. Najlepša hvala za ta lepi popoldan. Le tako naprej, draga mladina, ne zabi, kaj si dolžna svojim prednikom in svojim potomcem.

Nismo pa vedno veseli, ker potrka tudi smrt kje na duri. Tako je odšla od nas Ana Martič, pd. Ravbarjeva mama v Želuzah. Veliko je trpela. V letih ko je bila postala pridna in svojemu narodu zvesta »odveč« na svoji zemlji, je morala s svojim možem v pregnanstvo, kjer je občutila vse gorje brezdomstva. Že tam je začela bolehati in ko se je vrnila domov, se je bolezen vedno slabšala in končno je obležala na bolniški postelji. Nobena zdravniška pomoč je ni ozdravila, čez 20 let je bila priklenjena na posteljo, kjer ji je najprej stregel njen potrpežljivi mož, Bog ga je po desetih letih odpoklical in tako so prevzeli njeni sorodniki njeno oskrbo. Vdana v voljo božjo, saj je bila zelo verna žena, je prenašala težko bolezen in z njo domači. 9. decembra, pripravljena na odhod s tega sveta, jo je odpoklical Bog in rešil trpljenja na tem svetu. Kljub slabemu vremenu jo je velika množica spremljala na zadnji poti. Sveto mašo zadušnico je opravil njen zet g. Valentin Kapus, kateri je tudi asistiral pri pogrebnih obredih domačemu župniku g. Stihu. Cerkveni pevci pa so zapeli na domu in na grobu ganljive pogrebne pesmi. Naj ji bo Bog milostljiv sodnik, sorodnikom pa izrekamo naše sožalje.

Umrla pa je tudi Strugarjeva mama v Kovičah. Že nekaj časa je ležala na bolniški postelji. Ni bilo zdravniške pomoči za njo. Zapustila je osamljenega moža, ki bo sedaj sam preživljal stara leta. Naj bo umrli lahka domača zemlja, možu in sorodnikom naše sožalje.

Z grozo smo poslušali, kaj vse hudega je napravilo hudourje; pri nas do sedaj še ni bilo tako hudo, hudournikov nimamo tako močnih voda se pa tudi lahko odteče. Samo v kletih je naredila voda marsikateremu škodo. Toda to se že prenese, če je streha cela nad glavo. Radi bomo pomagali, kjer bo treba in prosili Boga, da nas obvaruje hudega.

Se nekaj bi prosili, slišimo in beremo, da č. g. Zaletel kažejo in razveseljujejo naše ljudi z lepimi in zanimivimi slikami s cellega sveta. Mi pa ga prosimo, naj ne pozabi in prav kmalu pride tudi k nam, ker ga že zelo težko čakamo.

Pri nas na Koroškem

† Slikar Franc Kalister

V dobrih treh tednih je neizprosna smrt pokosila tri znane Slovence: 7. decembra je umrl zdravnik dr. Jože Glantschnig, 18. decembra je preminil dipl. trg. Dolfej Picej, dan na to pa nas je, kot je naš list že na kratko poročal, nepričakovano za zmerom zapustil slovenski likovni umetnik, slikar Franc Kalister.

Franc Kalister, ki je stanoval s svojo soprogo Terezijo na Siebenhügelstraße v Celovcu, je šel v ponedeljek, 19. decembra na sprehod. Ni bil še daleč od svojega stanovanja, ko mu je postalo nenadoma slabo, a se je še z zadnjimi močmi privlekel do hiše, kjer je stanoval. V stanovanju hišnice pa je padel v nezavest. Došli zdravnik je potem ugotovil smrt za srčno kapjo.

Rajni Franc Kalister se je rodil v Ljubljani leta 1904. Poleg svojega poklica — bil je namreč knjigovez — je študiral glasbo in končal violinsko stroko ter celo poučeval violino na glasbeni šoli v Ljubljani. Pozneje je služboval pri vojaški godbi v Mariboru in Splitu.

Kako nadarjen je bil pokojni, vidimo iz tega, da se je zraven izobraževal še v likovni umetnosti. Hodil je v šolo k znamenitemu slovenskemu slikarju Rihardu Jakopiču; torej je bil Franc Kalister prava umetniška osebnost.

Po drugi svetovni vojni je moral okusiti trpljenje begunca, prišel je na Koroško, ki mu je postala druga domovina. Tu se je tudi kmalu vživel v nove razmere. Vrsto let je delal rajni slikar kot knjigovez. Ta čas

pa je prav marljivo uporabil za nadaljnje izobraževanje v likovni umetnosti, katero je začel že v Ljubljani; posvetil se je predmetnemu slikarstvu. Leta 1954 je že tako napredoval, da je s svojim slikarskim znanjem prodir v koroški likovni svet in postal član Umetniškega društva Koroške v Celovcu.

Svoje ljubeznive, prijazne in globoko občutene impresionistične stvaritve Franc Kalister ni razstavljal le v Ljubljani, Špitalu, Beljaku in Vidmu, ampak je sodeloval tudi na vseh kolektivnih razstavah Umetniškega društva Koroške v Celovcu. Zadnjikrat je umetnik razstavljal na božični razstavi v Domu umetnikov, ki je bila odprta od 23. decembra. Iz te je deželna vlada kupila eno njegovih del. Posebne počastitve je bil deležen slikar z odkupom več njegovih slik s strani prosvetnega ministrstva, koroške deželne vlade in mesta Celovec.

V četrtek, dne 22. decembra so njegove zemeljske ostanke pokopali na pokopališču v St. Rupertu v Celovcu. Po pogrebnih obredih, katere je opravil pater Vogedes, se je v kratkih besedah poslovil od Francea Kalistra tudi zastopnik Koroškega umetniškega društva. Orisal ga je kot odličnega, odkritega in veselega prijatelja, katerega so imeli vsi radi. Zadnje govornikove besede so bile: »Dragi Franc, ohranili te bomo v lepem spominu. Težko te bomo pogrešali!«

Umetnik Franc Kalister! Spočij se v miru Gospodovem v koroški zemlji in se nas spominjaj pri Njem. Žaljujoči soprogi Tereziji, hčeri in sinu pa izrekamo iskreno sožalje.

KARL ROJSEK:

Na grobovih sv. Petra in Pavla v Rimu

Po kosilu smo zopet zasedli naš kombi, in se odpeljali v približno 30 kilometrov oddaljeni kraj Pomezia, kjer je nemško vojaško pokopališče. Tukaj spi nevzdradno spanje 14.000 vojakov, ki so padli ne za dom, temveč za po zemlji lačne oblastnike. Človek, postoj in pomisli. Štirinajst tisoč, med njimi polovica v cvetu mladosti, up in nada svojih staršev, druga polovica v najboljših moških letih, ki je imela tudi še del bodočnosti pred seboj, da bi po naših mislih tudi še nekaj ustvarili za svoje v življenju. Vse te račune pa so jim prekrizali nikdar siti oblastniki, ki hrepene po bogastvu in moči. Toda tudi za te bo prišla ura plačila, težja za krvoloka kot za vseh štirinajst tisoč nedolžnih žrtev. Črni križ, ki skrbi za to ogromno božjo njivo, je krasno uredil zadnji dom nedolžnih

žrtev. Grobove krasi 30 centimetrov visoka, 150 centimetrov široka kot pas zelena živa meja, vmes pa zopet po 150 centimetrov široke livade, ki so skrbno pokošene in mehke kot žamet. Na tem številčnem pokopališču spi spanje pravičnega tudi sin najstarejše romarice Katarine Roll. Ko je pred osmimi leti obiskala njegov grob, še ni bilo tako urejeno. Tudi vhod je bil drugje, sedaj se pa revica ni znašla. Toda č. g. Kajžnik, ki nas je tudi sem spremljal, je kmalu rešil položaj. Pohitel je nazaj k vhodu pregledal imenik padlih, ki mu je natančno povedal, kje ga je iskati.

Dva po dva imata skupno tablico iz marmorja veliko 30 krat 30 centimetrov; na njej je ime, priimek in rojstni dan, mesec in leto in potem dan smrti.

S sklonjenimi glavami smo obstali pred tablico:

Hans Roll, roj. 21. II. 1921, umrl 10. V. 1944.

Mama je kleknila na kolena in pokropila sinov grob z blagoslovljeno vodo, ki jo je v ta namen prinesla od doma in se zatopila v molitev. Tudi mi smo vsak zase pomolili za pokoj njegove duše in stopili za korak ali dva nazaj, da ne bi motili z našo pričujočnostjo mamice, ki se je v molitvi pogovarjala s svojim Hanzeikom. Č. g. Kajžnik, ki je bil za vse, je skočil v bližnjo cvetličarno po šopek rož za Hanzeika, ki je moral v cvetoči mladosti umreti za tiste, ki so tako brezskrbno vladali za njih življenje in srečo naših družin. Da, tudi za te pride dan odgovora.

Poklonili smo se še enkrat žrtvam krvavega plesa, vzdignili jokajočo mamico, ki je vsled brisanja solz za sinom edincem zgubila levo oko. Sedaj pa živi samo še ob spominih na čase pred vojno, ko je bil svet za oba še tako čudežno lep.

Se v Castel Gandolfo nas je popeljal naš šefko. Ker pa je bilo že mračno, si nismo mogli ogledati vsega kar je naša radovednost zahtevala, da smo videli balkon, s katerega da papež v poletnem času, ko je tukaj, svoj blagoslov.

Jezero, ki je tik pod gradom, pa je baje polno vrtincev in je zahtevalo že dokaj žrtev. Ker nas voda v jezeru sredi oktobra ni vabila, smo kupili par spominčkov in se vrnili po isti poti zopet v Rim.

(Dalje prihodnjič)

Vabilo

Farna mladina Žitara ves vabi na igro

TRIJE KRALJI

ki jo priredi na Novo leto, 1. januarja 1967. ob poldvanajsti uri v farni dvorani v Železni Kapli in ob 3. uri popoldne pri Voglu v St. Primožu.

Prisrčno vabljeni

SELE

(Miklavževanje)

Slabo vreme in prometne ovire so zadržale celo Miklavža, da nas je namesto v nedeljo, 4. decembra, obiskal še le naslednjo nedeljo, 11. decembra. In prav je bilo tako. Ta dan je po dolgem zopet sijalo sonce in pota so bila poravnana, da se je moglo v farnem domu zbrati v velikem številu mlado in staro. Otroci se vesele Miklavževih darov, odrasli pa bolj njegovega nastopa v spremstvu angela in parklja in so radovedni njegove pohvale in graje. letošnje lepo uspelo miklavževanje.

Kot prva točka, namenjena proslavi Device Marije, je bil prizor »Slepi jetnik mladosti«.

Mladeniča premoti in oslepi mladost, da se preda njenim mikom in uživanju. Oglašja se mu pa vest. Po hudem notranjem boju se vendar odloči, da poroma na Sveto goro k Mariji. Tam ozdravi od slepote. Posebno krasen je bil prizor, ko angeli s svetlimi zvezdami obdajo Marijo in privede nedolžen otrok k njej spokorjenega mladeniča. Lepo uprizorjena življenjska zgodba mladega človeka je naredila globok vtis.

Drugi, večji del prireditve pa je bil namenjen Miklavžu. Nastopil je kar v treh otroških igrakah. Prva je bila »Biserna kanglica«, nato »Parkljev koš« in končno »Miklavžev« v treh delih. V vseh treh so otroci igrali neprisljano, naravno, z vsem srcem. Mične igrice so spravile otroke in odrasle v dobro voljo. Miklavž je obdaroval vse otroke, mnoge je tudi pohvalil.

Vsa prireditve je trajala tri ure, ki so pa v veselem razpoloženju le hitro potekle.

Nato so ostali v dvorani le člani prosvetnega društva. Nje je še posebej obiskal drugi Miklavž v osebi Hanzeja Užnika, ki je vse obdaroval in vsakemu duhovito in šaljivo položil na srce pohvalo ali opomin. Družabni večer s prosto zabavo je zaključil letošnje lepo uspelo Miklavževanje.

LOČE OB BAŠKEM JEZERU

V mesecu oktobru so bile kar štiri poroke v naši fari. Dne 1. oktobra sta se na tistem poročila v Ločah Vili Ašgan iz Dobja in Erna Scharnagl iz Zaprach. Isti dan pa sta si prisegla večno zvestobo Diter Krivaneč, študent iz nemirnega velenstva Dunaja, in Ingeborg Maurer iz bližnjega Beljaka. Zbrala sta svoje goste iz mest v gorski cerkvi svetih Treh kraljev v Rutah. Po poroki so sonca in svežega zraka željni meščani občudovali naše lepe kraje.

Hanzej Trunk, Zavrnihov v Bačah, je 16. oktobra pripeljal Kristino Sereinig v loško farno cerkev pred poročni oltar in jo nato odpeljal na tačasni dom v Münchnu. Obadva si namreč tam služita vsakdanji kruh in z dobro valuto si bosta lažje postavila svoj dom v Bačah.

Z Marijo Hafner iz Kota pa se je poročil Zlosarjev Pepij Erlach.

Dalje sta bili 12. novembra še dve poroki: Zidar Siegfried Prosen iz Bač si je izbral Rozijo Hochkofler in jo pripeljal v loško farno cerkev, kjer sta si obljubila zvestobo do smrti. Popoldan sta zbrala svoje goste ženin Jozej Stiker in Kopanj in nevesta Marija Tonder iz Starega grada v podružni cerkvi v Rutah k cerkveni poroki.

Vsem mladim parom želimo obilo sreče, veliko Svetega Duha in zdrave pameti, da bodo zmogli premagati vse težave in skušnjave v letih zakonskega življenja.

V petek, 3. oktobra, smo položili k zadnjemu počitku verno in skrbno mater Gertrud Oblak. Mati Oblak je bila rojena leta 1897 v Fužinah, fara Stara Oslica na Kranjskem. Po končani šoli je prišla rajna mati služiti na majhno kmetijo k svojemu sorodniku.

Po sorodnikovi smrti je podedovala to kmetijo in se kmalu nato poročila z Jernejem Oblakom. Kmalu po poroki je začela bolehati. Kljub temu je porodila več otrok, od katerih jih živi še šest: dva sina in štiri hčere. Vojna vihra je družino zanesla na Koroško. Mati Oblak je po vojni še bolj bolehal. Živela je pri pičli in lah-

(Dalje na 4. strani)

KONSUM

über 100 Jahre jung

Versorg, umsorgt, beraten will der Käufer unserer Zeit sein. Da ist der KONSUM gerade das Richtige. Denn der KONSUM ist mehr als irgendein Geschäft.

Wieso?

Ganz einfach:

Der KONSUM gehört seinen Mitgliedern. Wer Mitglied ist, kauft im eigenen Geschäft.

Darum

für Menschen unserer Zeit

KONSUM

Pri nas na Koroškem

(Nadaljevanje s 3. strani)

ki hrani. Moč za prenašanje te težke bolezn je našla v molitvi in v sveti daritvi. V šoli križa in trpljenja je dozorela.

V poslovnem pismu piše takole: »Povedati vam hočem, da smrt ni tako strašna. Smrt je tudi nekaj svetega, če umrjemo v milosti božji. Kako lepo je umreti v Srcu Jezusovem in Marijinem. Za moje drage sem sprejemala sveta obhajila ob prvih petkih in sobotah. V nočeh, ko nisem spala, sem molila sveti rožni venec. Vse to sem izročila Mariji za vas, moji dragi...«

4. novembra pa je segla smrt po mlademu možu in očetu Lukiju Knaflu iz Rut. Ko se je vračal od dela, ga je povozil tovorni avto. Zapušča ženo in sina. Kmalu zatem, ko je fara pokopala tega, na tako žalosten

način menijo, da bi bila premagana vsaj prva ovira.

Je pa zdaj na poti druga ovira, ki je dvignila še največ prahu in razburila posebno okoličane, namreč strašen ropot, smrad in oviranje prometa, posebno tujkega v letni sezoni. Kar zadeva ropot strojev, pravijo, da bo nemška firma montirala stroje zelo globoko pod zemljo, tako da ropot strojev daleč na okoli nikogar ne bo motil. Večja težava bo z dimom in s plini, ki bodo prihajali iz strojev. Kam in kako odvesti ta dim s plini, da ne bo nikogar dušil in škodoval na zdravju, zlasti v vročih poletnih mesecih, to je pa drugo kočljivo vprašanje.

Tudi vprašanje prometa, posebno tujkega bo igralo pri gradnji gramoznice, veliko vlogo. Tam v poletnih mesecih, od maja do srede septembra, je že zdaj v okoličih Baškega jezera tak promet, da so n. pr. policijske oblasti prepovedale po javnih cestah dolge procesije in še celo pogrebne sprevode od hiše umrlega pa do farne cerkve. Po kateri cesti in v katero smer naj pa zdaj veliko podjetje, s svojimi številnimi tovornjaki odvažajo napravljeni gramoz, pesek in cestni ter? V smer Baškega jezera in v smer proti Rožku in Vrbi gotovo ne, ker je bil promet že doslej prenatrpan. Pravijo, da bo podjetje moralo pripraviti in popraviti cesto, ki vodi čez Veliko Sedlo in v to smer izvažati ves material.

Pravijo, da vodi podjetje Schotterwerk, kakor tudi g. princ Liechtenstein z mero-dajnimi oblastmi energična pogajanja, da se velike ovire premagajo in da podjetje, ki je že pričelo z manjšimi gradbenimi deli, začne v letu 1967 že obratovati.

Svetla stran obratovanja novega podjetja bi bila morda v tem, da bi se zaposlilo zopet nekaj več okoliških delavcev in da bi tudi bližnji obrtniki, gostilničarji in trgovci nekaj več zaslužili, okoliške občine pa tudi nekaj več vnovčile.

Ker so pogajanja za in proti še vedno v teku, ne moremo danes še nič reči, kdo bo propadel. Ker ima pa denar pri takih rečeh navadno zadnjo besedo, se utegne tudi to zgoditi, da bo stari Schotterwerk, onstran Drave, v skočidolski fari — ki se imenitno razvija polagoma le dobil novega bratca tudi v Šmiklavžu ob Dravi.

Faranom in znanec, posebno še dobrotnikom v fari in po svetu, ki nam z darovi in z delom pomagajo graditi farni dom, želi srečno in blagoslovljeno novo leto

župnik

ANDREJ KARICELJ

ŠT. JAKOB V ROŽU

način umrlega Lukija, je v soboto, 12. novembra, nenadoma umrl Ižnikov Foltej iz Rut. 19. novembra pa Stikrov oče iz Ratent. Rajni je bil doma iz znane Stikrove družine iz Št. Petra v Rožu. Pogreb Stikrovega očeta je bil ganljiv, ne toliko zaradi ogromne množice pogrebcev, kakor zaradi navzočnosti nečaka, mladega duhovnika g. Petra Stikra, ki je pokojnega strica pokopal in je zanj daroval sv. daritev.

Vsem preostalim žalujočim naše iskreno sožalje!

ŠMIKLAVŽ OB DRAVI

Podjetje za napravljanje gramozov hočejo zgraditi

Poročali smo vam že, da namerava neko podjetje iz Nemčije kupiti na »Žalah« pod Rogačem, torej na sredi fare cel hrib z veliko gramozno jamo. Velika gramozna jama, z okrog ležečim gozdom je last g.

princa Liechtensteina iz Rožka. Podjetnik iz Nemčije, ki ima že doma veliko podjetje za napravljanje gramozov (Schotterwerk) in izdelovanje cestnega tera, bi zdaj rad tudi v naši fari zgradil slično podjetje, v večjem obsegu.

Podjetnik, ki je mislil, da bo šlo delo kar hitro od rok, je naletel na kup težav in ovir, katere bo treba še vse prej premagati, predno bo prišlo delo v končen obrat.

Prva ovira se je pojavila pri nakupu sveta, to se pravi velike gramoznice s celim hribom in okoli stoječim gozdom. Kakor smo že poročali, je res imenovani svet, ki bi prišel v poštev za prodajo, last g. princa Liechtensteina, torej pristnega avstrijskega državljan. Po obstoječih avstrijskih zakonih, pa neavstrijski državljan ne more kupiti, to se pravi priposestvovati avstrijske posesti. Da bi obšli in premagali neljubo oviro, bo po znanem načelu: »Volk mora biti sit, koza pa cela«, — kakor se govori, g. princ Liechtenstein, ostal še nadalje lastnik vse posesti, gramoznico bo pa dal samo v eksploatacijo nemškemu podjetju. Na ta

Za tiskovni sklad so darovali:

Eržen Jurij, Toronto, 1 \$.

Po S 20.—: Č. g. Demšar Ciril, Dvor; neimenovani, Področica; Koncilja Jože, Rože/Št. Ilj.

Po S 11.—: Robič Pavla, Zusalce; Lukan Pavel, Zgornje Jezerce.

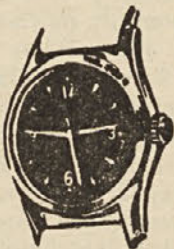
Po S 10.—: Mischkulnik Mihael, Branča ves; Mečina Jožef, Gora; Wurzer Johana, Drevlje.

Ure in nakit v veliki izbiri pri

Gottfried Anrather

Klagenfurt, Paulitschgasse 9

Popravila izvršim takoj in solidno, kupujem in zamenjam zlato in srebro (tudi strto zlato).

PEČI in štedilnike

znamke Tirolia v najboljši kvaliteti in največji izbiri!

PODJUNSKA TRGOVSKA DRUŽBA

BRATJE RUTAR & Co.

DOBRLA VES — EBERNDORF
A 9141 Tel 04236-281

Nova vlada v Grčiji

V sredo preteklega tedna je predsednik grške vlade Stefanopoulos sporočil kralju Konstantinu ostavko svoje vlade.

Po razgovorih z različnimi političnimi osebnostmi je končno kralj pozval guvernerja narodne banke Paraskevopoulosa, naj sestavi novo vlado. Ta je od decembra 1963 do februarja 1964 predsedoval predhodni vladi pred zadnjimi političnimi volitvami. Po razgovoru s kraljem je Paraskevopoulos izjavil, da je sprejel kraljevo ponudbo. Ta je sestavil 19-člansko vlado, katere je potem naslednji dan v četrtek, 22. decembra, tudi že prisegla. V tej začasni vladi, katere poglavitna naloga je pripraviti parlamentarne volitve ob koncu maja, ima premier Paraskevopoulos hkrati sedež narodne obrambe in gospodarske koordinacije.

POPRAVEK

V uvodniku božične številke Našega tednika — Kronike je pomotoma izpadla ena vrstica v sedmem odstavku. Celoten odstavek se glasi: »Ta pojav je tako žalosten, da je papež Pavel VI. jokal, ko je letos 9. septembra sprejel v avdiceno skupino italijanskih duhovnikov in jim govoril o tem valovanju, o tem nemiru, o teh zmotah, ki se polasčajo tudi tistih, ki so doslej vse razodete resnice trdno verovali in bi jih tudi poslej morali verovati in druge učiti.«

SLOVENSKE ODDAJE V RADIU

NEDELJA, 1. 1.: 7.30 Duhovni nagovor. S pesmijo in glasbo pozdravljamo in voščimo. — PONEDELJEK, 2. 1.: 14.15 Poročila, vreme, objave, pregled sporeda. Za našo vas. Beremo za vas — 26. (J. Jurčič: Deseti brat). — 18.00 Dober večer našim malim poslušalcem. — TOREK, 3. 1.: 14.15 Poročila, vreme, objave. Športni mozaik. Kulturna panorama. — SREDA, 4. 1.: 14.15 Poročila, vreme, objave. Kar želite, zaigramo. — ČETRTEK, 5. 1.: 14.15 Poročila, vreme, objave. Slovenski samospevi. Slovenska ljudska univerza — 3. (Prof. Messner: Kako pišemo pismo, prošnjo, potrdilo, izjavo?) — PETEK, 6. 1.: 7.30 Duhovni nagovor. — Ena zvezda gori gre (Sestavil: Dr. France Vrbinc). — SOBOTA, 7. 1.: 9.00 Od pesmi do pesmi — od srca do srca. 18.00 Lewis Wallace: »Srečanje Treh modrih«.

od domače tvrdke

Johan Lomšek

Št. Lipš, Tihoja, p. Dobrla ves

Zelo ugodni plačilni obroki!

V dolgih zimskih večerih Vam bo najboljše razvedrilo TELEVIZIJSKI IN RADIJSKI APARAT

Zvišanje otroških doklad

Zvezno ministrstvo za finance opozarja vse delodajalce in urade, ki izplačujejo otroške doklade, da se bodo zvišale s 1. januarjem otroške doklade za 20.— šilingov za vsakega otroka.

Nove doklade so razvidne iz opomnika, katerega bodo dobili delodajalci od finančne urada.

Nove pošne pristojbine

Od 1. januarja naprej veljajo naslednje pošne pristojbine:

pisma do 20 gramov 2.— šilinga (za inozemstvo 3.50 šilinga);

dopisnice in razglednice 1.50 šilinga (za inozemstvo 2.— šilinga);

pristojbina za priporočeno pošiljko je 4.— šilinge (za inozemstvo 5.— šilingov);

pristojbina za nujno pošiljko (ekspresno) je 3.— šilinge (za inozemstvo 6,80 šilinga);

za tiskovino do 50 gramov velja 0,70 šilinga (za inozemstvo 1,40 šilinga);

za poslovno pismo in vzorce 1,30 šilinga (za inozemstvo 3,50 šilinga).

MESTNO GLEDALIŠČE

PETEK, 30. decembra, ob 15. uri: Snežnobela in rožnordeča in ob 19.30: Igra na gradu; poslednji-krat. — SOBOTA, 31. decembra, ob 18.30: Netopir in ob 22.30: Veliki Sebastijani. — NEDELJA, 1. januarja, ob 15.00 uri: Snežnobela in rožnordeča, po pravljici bratov Grimm predelala Heide Mautz in ob 19.30: „Lach Matt“, gostovanje Austria kabareta Felixa Dvoraka. — TOREK, 3. januarja, ob 15. uri: Snežnobela in rožnordeča in ob 19.30: V Gledališču na poskusnem odru v dvorani za vaje: Druge skrbi, Alberta Dracha. — SREDA, 4. januarja, ob 19.30: Veliki Sebastijani. — ČETRTEK, 5. januarja 1967, ob 19.30: Janko in Metka, opera Engelberta Humperdincka.

ŽENITEV

Rojak iz okolice Celovca, neporočen, želi spoznati dekle do 45 let, Slovenko, zaradi ženitve. Naslov posreduje uprava Našega tednika pod oznako „ženitev“.

ZNAMKA ZAUPANJA
GRUNDNER
Klagenfurt - Celovec
Wienergasse 10
(Promenadna cona)

Velika zaloga perila blaga in volne za moške, ženske in otroke

L. Maurer
Klagenfurt, Alter Platz 35

Radioaparati
Šivalni stroji
Kolesa

V VELIKI IZBIRI

Radiohaus KERN
Klagenfurt, Burggasse